

УДК 338.341

РОЛЬ ІНФРАСТРУКТУРИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ІННОВАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ

*Сирцева С.В., кандидат економічних наук, доцент,
Миколаївський національний аграрний університет*

Сучасні тенденції економічного розвитку показують, що інноваційна діяльність стає основним фактором, що стимулює сталий розвиток економіки. Базовим інститутом, який забезпечує переклад економіки на інноваційний шлях розвитку, є національна інноваційна система (НІС) [1].

Створення та розвиток об'єктів інфраструктури інноваційної діяльності (інноваційно-технологічні центри, технопарки, бізнес-ангели та ін.), мережі організацій надання консалтингових послуг в області інноваційної діяльності, сприяння створенню малих інноваційних підприємств, спеціальних бірж інтелектуальної власності та науково-технічних послуг зараховується до завдань побудови НІС.

До основних задач, які покликана вирішувати НІС належить: відтворення знань (фундаментальні та пошукові дослідження), проведення прикладних досліджень, виробництво інноваційної продукції, розвиток інфраструктури інноваційної системи, підготовка кадрів у сфері інноваційної діяльності.

Крім того, основним завданням суб'єктів НІС є розвиток інфраструктури інноваційної системи та безпосередні її функції: залучення в господарський обіг результатів інтелектуальної діяльності; проведення експертизи розробок, надання консультаційних, інформаційних, юридичних та інших послуг з виведення інноваційної продукції на ринок.

Держана політика в сфері інновацій має бути реалізована за трьома такими напрямками:

- забезпечення сприятливого економічного та правового середовища щодо інноваційної діяльності;
- формування інфраструктури інноваційної системи;

- державна підтримка системи комерціалізації результатів наукової діяльності.

Таким чином, розвиток інноваційної інфраструктури представлено як:

- умова виведення на ринок конкурентної продукції;
- мета та напрям державної політики в області НІС;
- компонент і завдання побудови НІС;
- зміст інноваційної діяльності компонентів НІС.

Основні напрями вказують на те, інфраструктура інноваційної системи розвивається, в першу чергу, на територіях з високою концентрацією інноваційного потенціалу.

Сьогоднішній процес формування НІС в Україні пов'язаний з рядом проблем, і, перш за все, з тим, що Україна втратила час і місце в структурі міжнародного технологічного обміну і, відповідно, систему, здатну ефективно концентрувати матеріальні, трудові, наукові та фінансові ресурси на стратегічно пріоритетних напрямках промислового підйому [2].

Внаслідок цього в експорті України переважає сировинна і напівфабрикатна продукція або так звані проміжні товари, в той час як розвинені країни виходять на світові ринки з високими технологіями і з продукцією – результатом реалізованих знань.

До основних проблем, що обмежують ефективність інноваційної інфраструктури є брак пропозиції перспективних проектів, нерозвиненість систем підготовки кадрів для інноваційного бізнесу; недостатня сконцентрованість на формуванні стійких коопераційних мереж “наука - освіта – інноваційний малий та середній бізнес – великий бізнес”.

Усунення названих недоліків покладається на інститути розвитку у сфері підтримки прикладних інновацій як співорганізаторів та ключових джерел фінансування великих проектів в проривних напрямках.

Отже, сучасна інноваційна інфраструктура – це система взаємопов'язаних та взаємодоповнюючих організацій різної спрямованості та різних організаційно-правових форм, а також порядок їх взаємодії, що забезпечує ефективну реалізацію інноваційної діяльності на всіх етапах інноваційного процесу.

Її головне призначення визначається як забезпечення взаємодії між основними компонентами НІС: вищою освітою, сектором досліджень та розробок, державною інноваційною політикою та бізнесом. При цьому більшість джерел визнають її недосконалий фрагментарний характер і визначають її розвиток одним з основних завдань на шляху переходу до інноваційного типу розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Иванов В. В. Национальные инновационные системы: теория и практика формирования / В. В. Иванов. – М.: ЦИПРАН РАН, 2006. – 280 с.
2. Третьяк В. В. Национальная инновационная система как основа экономики инновационного типа / В. В. Третьяк, Е. А. Серета // Вісник економічної науки України. – 2010. – № 1. – С. 115-118.